PÄÄTÖKSET

NEUVOSTON PÄÄTÖS,

annettu 6 päivänä kesäkuuta 2010,

Madagaskarin tasavallan kanssa käytävien AKT–EU-kumppanuussopimuksen 96 artiklan mukaisten neuvottelujen päättämisestä

(2010/371/EU)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 217 artiklan,

ottaa huomioon Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän jäsenten sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisen Cotonoussa 23 päivänä kesäkuuta 2000 allekirjoitetun kumppanuussopimuksen ([1]), sellaisena kuin se on tarkistettuna Luxemburgissa 25 päivänä kesäkuuta 2005 ([2]), jäljempänä 'AKT–EU-kumppanuussopimus', ja erityisesti sen 96 artiklan,

ottaa huomioon neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien sisäisen sopimuksen AKT–EY-kumppanuussopimuksen täytäntöönpanemiseksi toteutettavista toimenpiteistä ja noudatettavista menettelyistä ([3]) ja erityisesti sen 3 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) AKT–EU-kumppanuussopimuksen 9 artiklassa tarkoitettuja olennaisia osia on rikottu.

(2) Madagaskarin tasavallan kanssa aloitettiin 6 päivänä heinäkuuta 2009 Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren (AKT) valtioiden ryhmän edustajien läsnä ollessa AKT–EU-kumppanuussopimuksen 96 artiklan mukaiset neuvottelut, joiden aikana siirtymäajan hallinnon edustajat eivät esittäneet tyydyttäviä ehdotuksia tai sitoumuksia.

(3) Euroopan unioni ehdotti neuvottelujen jättämistä avoimiksi, jotta Madagaskarin siirtymäajan hallinto voisi yhteisen välitystoiminnan tukiryhmän suojeluksessa jatkaa neuvotteluja maan poliittisten liikkeiden kanssa yhteisymmärrykseen pääsemiseksi.

(4) Chissanon johtaman yhteisen välitystoiminnan tukiryhmän suojeluksessa Madagaskarin neljä poliittista liikettä allekirjoittivat Maputossa 9 päivänä elokuuta 2009 sopimukset, jotka koskivat muun muassa niiden instituutioiden perustamista, joiden oli tarkoitus hallinnoida siirtymävaihetta ja järjestää presidentin- ja parlamenttivaalit 15 kuukauden kuluessa. Näitä sopimuksia täydennettiin Addis Abebassa 6 päivänä marraskuuta 2009 allekirjoitetulla Madagaskarin siirtymäkauden peruskirjaan liitetyllä lisäasiakirjalla.

(5) Sen jälkeen neljä poliittista liikettä eivät ole päässeet yhteisymmärrykseen näiden sopimusten täytäntöönpanosta. Sen sijaan vallassa oleva siirtymäajan hallinto on aloittanut yksipuolisen siirtymävaiheen nimittämällä muun muassa pääministerin ja hallituksen sekä järjestämällä vaalit vuodelle 2010, mikä on Maputon sopimusten ja Addis Abeban peruskirjan hengen ja sanamuodon vastaista.

(6) Näin ollen on aiheellista päättää AKT–EU-kumppanuussopimuksen 96 artiklan mukaisesti aloitetut neuvottelut ja hyväksyä asianmukaiset toimenpiteet,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Päätetään neuvottelut, joita on käyty Madagaskarin tasavallan kanssa Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän jäsenten sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisen Cotonoussa 23 päivänä kesäkuuta 2000 allekirjoitetun kumppanuussopimuksen, sellaisena kuin se on tarkistettuna Luxemburgissa 25 päivänä kesäkuuta 2005, jäljempänä 'AKT–EU-kumppanuussopimus', 96 artiklan mukaisesti.

2 artikla

Hyväksytään liitteenä olevassa kirjeessä esitetyt toimenpiteet AKT–EU-kumppanuussopimuksen 96 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettuina aiheellisina toimenpiteinä.

([1]) EYVL L 317, 15.12.2000, s. 3.
([2]) EUVL L 287, 28.10.2005, s. 1.
([3]) EYVL L 317, 15.12.2000, s. 376.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Päätös on voimassa 12 kuukautta ja sitä tarkastellaan säännöllisesti uudelleen.

Tehty Luxemburgissa 6 päivänä kesäkuuta 2010.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
C. CORBACHO

LIITE

Kirjeluonnos

Arvoisa Andry Nirina RAJOELINA

Madagaskarin tasavallan

siirtymäajan hallinnon presidentti

Antananarivo

Madagaskar

Arvoisa siirtymäajan hallinnon presidentti,

Euroopan unioni, jäljempänä 'EU', pitää erittäin tärkeinä Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän jäsenten sekä Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välisen Cotonoussa 23 päivänä kesäkuuta 2000 allekirjoitetun kumppanuussopimuksen, sellaisena kuin se on tarkistettuna Luxemburgissa 25 päivänä kesäkuuta 2005, jäljempänä 'AKT–EU-kumppanuussopimus', 9 artiklassa lueteltuja olennaisia osia, jotka koskevat ihmisoikeuksien kunnioittamista sekä demokratian ja oikeusvaltion periaatteiden noudattamista ja joille AKT–EU-kumppanuus perustuu.

Tämän vuoksi EU reagoi välittömästi Madagaskarilla 17. maaliskuuta 2009 voimakeinoin tapahtuneeseen vallanvaihtoon ja katsoi, että se rikkoi räikeästi AKT–EU-kumppanuussopimuksen 9 artiklan olennaisia osia.

EU aloitti AKT–EU-kumppanuussopimuksen 96 artiklan mukaisesti vallanpitäjien kanssa poliittisen vuoropuhelun, mikä johti neuvottelujen aloittamiseen tilanteen arvioimiseksi ja mahdollisten ratkaisujen löytämiseksi, jotta voitaisiin nopeasti palata perustuslailliseen järjestykseen. Brysselissä 6. heinäkuuta 2009 pidetyn neuvottelujen avauskokouksen aikana EU joutui toteamaan, etteivät madagaskarilaisen osapuolen tekemät ehdotukset olleet tyydyttäviä.

Vuoropuhelulle avoimena ja täysin tietoisena Madagaskarin poliittisen tilanteen monimutkaisuudesta EU ehdotti neuvottelujen jättämistä avoimiksi, jotta Madagaskarin siirtymäajan hallinto voisi jatkaa neuvotteluja maan poliittisten liikkeiden kanssa yhteisen välitystoiminnan tukiryhmän suojeluksessa; tämän tukiryhmän muodostivat Afrikan unioni, jäljempänä 'AU', eteläisen Afrikan kehitysjärjestö, jäljempänä 'SADC', ranskankielisten maiden järjestö (OIF) ja Yhdistyneet kansakunnat, ja neuvottelujen tavoitteena oli päästä yhteisymmärrykseen perustuslaillisen järjestyksen palauttamiseksi.

Madagaskarin yhteisen välitystoiminnan tukiryhmän suojeluksessa ja erityisesti SADC:n huippukokouksessa kesäkuussa 2009 tapahtuneen Chissanon nimityksen jälkeen neljän poliittisen liikkeen johtajat allekirjoittivat Maputossa 9. elokuuta 2009 Maputon poliittisen sopimuksen ja siirtymäkauden peruskirjan sekä muita sopimuksia, jotka koskivat muun muassa niiden instituutioiden perustamista, joiden oli tarkoitus hallinnoida siirtymävaihetta ja järjestää presidentin- ja parlamenttivaalit 15 kuukauden kuluessa. Näitä sopimuksia, jotka oli määrä panna täytäntöön 30 päivän kuluessa tekemällä yhteisymmärryksessä siirtymäkauden instituutioiden keskeiset virkanimitykset, täydennettiin Madagaskarin siirtymäkauden peruskirjaan liitetyllä lisäasiakirjalla, jonka neljän poliittisen liikkeen johtajat allekirjoittivat 6. marraskuuta 2009 Addis Abebassa.

Huolimatta kansainvälisen yhteisön tukeman yhteisen välitystoiminnan tukiryhmän viime kuukausien aikana toteuttamista lukuisista yrityksistä ja AU:n komission puheenjohtajan viimeisimmästä yksittäisestä aloitteesta poliittiset liikkeet eivät ole pystyneet sopimaan Maputossa ja Addis Abebassa sopimansa siirtymävaiheen täytäntöönpanosta. Sen sijaan Andry Rajoelina on aloittanut yksipuolisen siirtymävaiheen nimittämällä muun muassa pääministerin ja hallituksen sekä järjestämällä vaalit vuodelle 2010, mikä on Maputon sopimusten ja Addis Abeban peruskirjan hengen ja sanamuodon vastaista.

Edellä esitetyn perusteella EU on päättänyt lopettaa neuvotteluvaiheen ja hyväksyä AKT–EU-kumppanuussopimuksen 96 artiklan 2 kohdan c alakohdan nojalla seuraavat aiheelliset toimenpiteet:

— Aiheelliset toimenpiteet eivät koske humanitaarista apua eivätkä hätäapua.

— Keskeytetään yhdeksännen Euroopan kehitysrahaston, jäljempänä 'EKR', ja kymmenennen EKR:n maaohjelmissa tarkoitettu rahoitustuki.

— Yhdeksännen EKR:n mukaisten käynnissä olevien hankkeiden ja ohjelmien toteutusta jatketaan, lukuun ottamatta hallitusta ja valtion virastoja suoraan koskevia toimia ja maksuja. Muutoksia ja lisäyksiä voimassa oleviin sopimuksiin tarkastellaan tapauskohtaisesti. Uusien sopimusten tekeminen keskeytetään.

— Kymmenennen EKR:n puitteissa aloitetun maaohjelman täytäntöönpano keskeytetään.

— Euroopan komissio voi toteuttaa eräitä suoraan kansaa hyödyttäviä hankkeita ja ohjelmia.

— Alueelliset hankkeet arvioidaan tapauskohtaisesti.

— Euroopan komissio varaa oikeuden ottaa välittömästi hoitaakseen EKR:n kansallisen tulojen ja menojen hyväksyjän tehtävät kokonaan tai osittain.

— AKT–EU-kumppanuussopimuksen 8 artiklassa tarkoitettua poliittista vuoropuhelua käydään edelleen mahdollisuuksien mukaan koordinoidusti kansainvälisen Madagaskar-kontaktiryhmän kanssa. Vuoropuhelua voidaan tiivistää, jos löydetään yhteisymmärrykseen perustuva ratkaisu perustuslaillisen järjestyksen palauttamiseksi. Ratkaisuun on sisällyttävä 1) yhteisymmärrys siirtymävaiheen hallituksesta; 2) sellaisen selkeän vaaleja koskevan etenemissuunnitelman aikaansaaminen, joka on asianomaisten osapuolten hyväksyttävissä ja joka mahdollistaa vapaan ja oikeudenmukaisen vaalikampanjan; 3) kansainvälisen yhteisön rehellisiksi tunnustamat vaalit, jotka voivat antaa uudelle hallitukselle demokraattisen legitiimiyden. EU seuraa jatkossakin tiiviisti tilanteen kehittymistä Madagaskarissa ja voi tarvittaessa tukea yhteisymmärrykseen perustuvaa poliittista ratkaisua kriisiin.

Nämä aiheelliset toimenpiteet hyväksytään aluksi 12 kuukaudeksi.

EU varaa oikeuden tutkia ja tarkastella uudelleen edellä mainittuja toimenpiteitä ottaakseen huomioon Madagaskarin tilanteen mahdollisen kehittymisen joko parempaan tai huonompaan suuntaan.

Kunnioittavasti

Euroopan unionin puolesta

Komissio

J.M. BARROSO

Neuvosto

C. CORBACHO